

ת"פ 41406/03/19 - ראובן לוטינגר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בקריית גת - בשבתו בבימ"ש אשקלון

ת"פ 41406-03-19 מדינת ישראל נ' לוטינגר
תיק חיצוני: 467882/2017

מספר בקשה: 5

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מבקש	ראובן לוטינגר ע"י ב"כ עו"ד יעקב שקלאר
נגד	
משיבה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד קטיה הכהן

החלטה

כללי

1. בפני בקשה לביטול כתב אישום מחמת אי קיומה של זכות השימוע בטרם הגשת כתב אישום.
2. ביום 18/03/19 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע מספר עבירות של קשירת קשר, פריצה לרכב בכוונה לגנוב, גניבה מרכב, גניבת כרטיסי חיוב והונאה בכרטיסי חיוב, וכן עבירות החזקת סם, שיבוש מהלכי משפט והחזקת כלי פריצה לרכב שבוצעו לכאורה במהלך החודשים ספטמבר - אוקטובר 2017.

טיעוני הצדדים

3. ב"כ הנאשם עתר, כאמור, להורות על ביטול כתב האישום בהעדר הליך שימוע.
לטענתו, מכתב היידוע נשלח לכתובת שגויה וגורמי התביעה ידעו על כך, שכן המכתב חזר מהדואר מחמת שינוי בכתובת המגורים. עוד טען כי עו"ד כביריאן, אשר ייצג הנאשם באותה העת, פנה בכתב למשרדי התביעה טרם הגשת כתב האישום בבקשה לקבלת חומרי חקירה בטרם עריכת שימוע.
כשאלה פני הדברים סבר ב"כ הנאשם כי נפלו פגמים מהותיים בהתנהלות המשיבה בגינם לא בוצע הליך השימוע.
מעבר לאמור, טען ב"כ הנאשם כי כתב האישום הוגש כשנה ומחצה לאחר ביצוע העבירות לכאורה, ללא הסבר סביר, כשהנאשם כבר בחקירתו הכחיש ביצוע העבירות ומסר גרסה המתיישבת עם חומר הראיות, כך שהאינטרס הציבורי לא יפגע באם תינתן לנאשם האפשרות להשמיע טענותיו בטרם הגשת כתב אישום.

4. ב"כ המאשימה סברה כי ניתן לקיים הליך השימוע עת תלוי ועומד כנגד הנאשם כתב האישום תוך שהבהירה כי השימוע יעשה בנפש חפצה ואף על ידי ממונה שלא נחשף לחומר החקירה בתיק.

בתגובתה מסרה כי מכתב היידוע נשלח לכתובת המגורים שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה, וכי בקשתו של עו"ד כביריאן לערוך שימוע לא התקבלה במשרדי התביעה והדברים אף נבדקו בזמן אמת. משכך, סברה ב"כ המאשימה כי עו"ד כביריאן זנח טענת העדר שימוע.

המסגרת הנורמטיבית

5.
יידוע על

סעיף 60א. לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 קובע כך:

"(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.
... (ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה...."

בדברי ההסבר להצעת החוק עמד המחוקק על חשיבות קיום הליך השימוע באומרו כי "ההחלטה להעמיד אדם לדין, ובעיקר לגבי עבירות חמורות היא החלטה רבת משמעות בחברה שאנו חיים בה. די בכתב אישום, לבטח בעבירות חמורות, כדי לפגוע פגיעה קשה בנאשם. מסיבה זו מוצע להעניק זכות השימוע למי שמרגע ההכרעה בעניינו ישתנה מעמדו בציבור". (ראו: הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מספר 26) הצ"ח 2242 מיום 04/11/98).

6. בע"פ 1053/13 חסן הייכל נגד מדינת ישראל (23/06/13) (להלן: "פס"ד הייכל") קבע בית המשפט העליון כי "השימוע נועד לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע לשטוח את טענותיו לפני הרשות המוסמכת קודם שתחליט אם יש מקום להעמידו לדין. זכות השימוע מגנה על זכויות חשודים, ועשויה לייעל את מלאכת התביעה. .. כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי, יש לקיים את השימוע מראש. זהו הכלל, וככל שאין טעמים לסתור, מן הראוי להקפיד עליו ... בפסיקה שקדמה לחקיקת סעיף 60 א נקבע כי "לא עומדת לחשוד הזכות לטעון טענותיו כנגד הגשת אישום פלילי נגדו בטרם יחליט התובע אם להגיש נגדו כתב אישום אם לאו. הכרה בזכות זו נוגדת את המבנה הפנימי של הליכי הבדיקה, החקירה והאישום כפי שהם קבועים בסדרי הדין הפלילי. ... מטעם זה נפסק כי" זכות הטיעון הקבועה כיום בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי אינה מעוגנת בעיקרי הצדק הטבעי ובעקרונות היסוד של הליך מנהלי תקין, והיא קמה רק מכוח הוראתו המפורשת של המחוקק...

כלל ידוע הוא כי יש להבחין בין פגם בהליך לבין תוצאת הפגם. פגם משפטי מאותו סוג עשוי להוביל במקרים שונים לתוצאות שונות, לפי הנסיבות של כל מקרה ומקרה. מטבע הדברים, החלת דוקטרינת הבטלות היחסית בנוגע לפגם משפטי בפעולת הרשות נעשית תמיד על רקע נסיבותיו הפרטניות של המקרה. ..".

בית המשפט העליון, לאחרונה בבג"צ 8066/18 משיח נגד מדינת ישראל (22/1/19) שב והפנה לפס"ד הייכל ולפיו "דרך המלך היא לקיים את ההליך לפני הגשת כתב האישום ולא בדיעבד לאחר שכתב האישום הוגש. ואולם, לא אחת נדרשות הערכאות הדיוניות לשאלה מהי תוצאתו של פגם שנפל באי עריכת הליך שימוע. יש וריפוי הפגם נעשה בדרך של ביטול כתב האישום, והנחיית התביעה לערוך הליך שימוע, כפי שנעשה בענייננו. במקרים אחרים - נמצא מזור בדרך של השבת התיק לתביעה לצורך קיום הליך השימוע, בעוד שכתב האישום ...".

7. עד כאן ניתן לסכם ולומר כי זכות השימוע הוכרה כזכות מהותית כשבמקרים בהם לא זכה הנאשם לזכות זו, על בית המשפט לשקול מה השלכות אי קיום הזכות ביחס לנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה. בין יתר השיקולים על בית המשפט לשקול את התנהגות הצדדים, הפגיעה שתיגרם להם או לאינטרס הציבורי, מועד הגשת הבקשה, וכן לאזן נכונה בין החשש לעיוות דין אל מול הפגיעה באינטרס הציבורי (ראו: תפ"ח (ת"א) 1138/05 מדינת ישראל נגד ארד (08/02/07)).

מן הכלל אל הפרט

8. לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים, בהלכה הפסוקה תוך בחינת נסיבות המקרה הפרטני המונח בפניי באתי לכלל מסקנה כי יש להורות על ביטול כתב האישום.

9. צודקת ב"כ המשיבה כי המחוקק קבע בסעיף 60 לחסד"פ כי די לה בשליחת מכתב היידוע באמצעות הדואר הרשום לכתובת המגורים הידועה לה. עם זאת, המאשימה הגישה כתב האישום בחלוף כשנה ומחצה ממועד ביצוע העבירות לכאורה. אניח כמובן כי הצהרת המאשימה שמכתב היידוע נשלח לכתובת שמסר הנאשם בחקירתו, היא נכונה, אלא שבחלוף למעלה משנה ממועד החקירה ועד שליחת מכתב היידוע, מן הראוי לבחון ברישומי משרד הפנים, הפתוחים לעיון גורמי התביעה, מהי כתובתו העדכנית של הנאשם. ודוק, פעולה זו אכן בוצעה טרם הגשת כתב האישום, חודשים ספורים לאחר שליחת מכתב היידוע ובכתב האישום אכן נרשמה כתובתו הנכונה של הנאשם.

לא זו אף זו, עיון במזכר שתיעד שיחת טלפון בין מזכירה מלשכת התביעות לעו"ד משרדו של עו"ד כביראן שנערכה ביום 27/03/19 הובהר כי ב"כ הנאשם היה חפץ לערוך הליך שימוע. אומנם, ככל הנראה, מכתבו הרשמי לעריכת הליך שימוע לא הגיע לידי רשויות התביעה אך ברי כי מחודש מרץ 2019 ידעה המשיבה כי הנאשם רצה לערוך הליך שכזה. לא ברור מדוע בשלב זה לא זומן ב"כ הנאשם למשרדי התביעה לצורך עריכת שימוע, הגם שהוגש כבר כתב אישום. ודוק, עיון במכתב שנשלח על ידי עו"ד נפתלי משרדו של עו"ד כביראן מעלה כי ב"כ הנאשם לא זנח רצונו לערוך שימוע שכן ציין במפורש במכתבו כי הוא "שומר לעצמו את הזכות לפנות בבקשה לביטול כ"א לאור אי קיום השימוע".

עצם העובדה כי עו"ד כביראן הגיש לבית המשפט בקשה לדחיית מועד ההקראה מבלי שציין כי לא נערך הליך של שימוע, תוך שציין כי הייצוג טרם הוסדר, אין בו כדי להעיד על זניחת טענת העדר שימוע.

מהמפורט לעיל עולה כי זכות השימוע לא קוימה כלל, ככל הנראה בשל טעויות שבוצעו הן על ידי המאשימה והן על ידי בא כוח הנאשם דאז.

מעבר לאמור, מטיעוני ב"כ הנאשם עולה כי לנאשם טענות כבדות משקל בנוגע לחומר הראיות בתיק, טענות שהעלה עוד בחקירתו במשטרה.

מהתנהלות המאשימה עולה כי אין דחיפות מיוחדת בעניינו של נאשם זה, והמאשימה אף לא הצביעה על נזק כלשהו שייגרם לאינטרס הציבורי ככל שכתב האישום יבוטל. לכל היותר, ככל שיוחלט להגיש כתב האישום בשנית לאחר קיום השימוע הנזק שייגרם הוא דחייה של מספר שבועות בניהול ההליכים, דחייה קצרה במיוחד לאור מועד הגשת כתב האישום על ידה.

10. כשאלה פני הדברים, אני סבורה כי במקרה דנן, בו שוקלים זה כנגד זה את הפגיעה בזכותו של הנאשם לקיום שימוע טרם הגשת כתב אישום, בהתאם למצוות המחוקק, אל מול התנהלות המשיבה, נוטה הכף לעבר זכויות הנאשם ועל בית המשפט להורות על ביטול כתב האישום על מנת לאפשר קיום הליך שימוע ב"דרך המלך", טרם הגשת כתב האישום.

11. סוף דבר, אני מורה על מחיקת כתב האישום.

12. דיון מענה הקבוע ליום 23/01/20 בטל.

מזכירות תעדכן יומן.

13. להודיע ההחלטה בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 18 נובמבר 1918 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.